KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 18.4.2018
COM(2018) 196 final

2018/0093 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie zawarcia Umowy o wolnym handlu między Unią Europejską a Republiką Singapuru

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Dynamicznie rozwijające się gospodarki Azji Południowo-Wschodniej, z 600 milionami konsumentów i szybko rosnącą klasą średnią, są kluczowymi rynkami dla eksporterów i inwestorów z Unii Europejskiej. Z łączną kwotą 208 mld EUR w handlu towarami i 77 mld EUR w handlu usługami (2016 r.) Stowarzyszenie Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN) jako całość jest trzecim co do wielkości partnerem handlowym UE spoza Europy – po Stanach Zjednoczonych i Chinach. Jednocześnie całkowita kwota 263 mld EUR bezpośrednich inwestycji zagranicznych (2016 r.) w ASEAN czyni z UE pierwszego bezpośredniego inwestora zagranicznego na tym obszarze; ASEAN jako całość jest z kolei drugim co do wielkości bezpośrednim azjatyckim inwestorem zagranicznym w UE – o łącznej wartości bezpośrednich inwestycji zagranicznych wynoszącej 116 mld EUR (2016 r.).

W ramach ASEAN Singapur jest zdecydowanie największym partnerem handlowym UE i odpowiada za nieco poniżej jednej trzeciej handlu towarami i usługami między UE a ASEAN oraz za około dwie trzecie inwestycji między obydwoma regionami. Ponad 10 000 unijnych przedsiębiorstw ma w Singapurze siedzibę i wykorzystuje to miejsce jako centrum obsługi działalności w całym regionie Pacyfiku.

Dnia 23 kwietnia 2007 r. Rada upoważniła Komisję do rozpoczęcia negocjacji w sprawie międzyregionalnej umowy o wolnym handlu z państwami członkowskimi ASEAN. Przy założeniu, że celem było wynegocjowanie umowy o wolnym handlu między regionami, upoważnienie dawało jednak możliwość negocjacji dwustronnych na wypadek, gdyby nie udało się osiągnąć porozumienia co do prowadzenia negocjacji wspólnie z grupą państw członkowskich ASEAN. Z uwagi na trudności, jakie wystąpiły w trakcie negocjacji międzyregionalnych, obie strony uznały, że doszło do impasu, i zgodziły się na wstrzymanie rokowań.

Dnia 22 grudnia 2009 r. Rada zgodziła się na rozpoczęcie negocjacji dwustronnych z poszczególnymi państwami członkowskimi ASEAN, na podstawie upoważnienia i wytycznych negocjacyjnych z 2007 r., jednocześnie zachowując cel strategiczny, jakim jest umowa międzyregionalna. Rada upoważniła również Komisję do rozpoczęcia negocjacji dwustronnych w sprawie umowy o wolnym handlu z Singapurem, która mogłaby służyć jako pierwszy krok do celu, jakim jest terminowe otwarcie takich negocjacji z innymi istotnymi państwami członkowskimi ASEAN. Negocjacje dwustronne z Singapurem rozpoczęły się w marcu 2010 r., a od tamtej pory UE otworzyła negocjacje dwustronne w sprawie umów o wolnym handlu z innymi państwami członkowskimi ASEAN: z Malezją (2010 r.), Wietnamem (2012 r.), Tajlandią (2013 r.), Filipinami (2015 r.) i Indonezją (2016 r.).

Dnia 12 września 2011 r. Rada upoważniła Komisję do rozszerzenia negocjacji prowadzonych z Singapurem, aby objąć nimi również ochronę inwestycji, na podstawie nowej kompetencji UE przyznanej na mocy Traktatu z Lizbony.

Na podstawie wytycznych negocjacyjnych przyjętych przez Radę w 2007 r. i uzupełnionych w 2011 r. o ochronę inwestycji Komisja wynegocjowała z Republiką Singapuru ambitną i kompleksową umowę o wolnym handlu oraz umowę o ochronie inwestycji, by stworzyć nowe możliwości i zapewnić pewność prawa w celu sprzyjania rozwojowi handlu i inwestycji

między obydwoma partnerami. Teksty umów, po weryfikacji prawnej, zostały upublicznione i znajdują się pod następującym adresem:

http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/countries/singapore/

Komisja przedkłada następujące wnioski dotyczące decyzji Rady:

– wniosek dotyczący decyzji Rady w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, Umowy o wolnym handlu między Unią Europejską a Republiką Singapuru;

– wniosek dotyczący decyzji Rady w sprawie zawarcia Umowy o wolnym handlu między Unią Europejską a Republiką Singapuru;

– wniosek dotyczący decyzji Rady w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, Umowy o ochronie inwestycji między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Singapuru, z drugiej strony;

– wniosek dotyczący decyzji Rady w sprawie zawarcia Umowy o ochronie inwestycji między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Singapuru, z drugiej strony.

Przedkładając te wnioski, Komisja przedstawi jednocześnie wniosek dotyczący horyzontalnego rozporządzenia ochronnego, które będzie obejmowało między innymi Umowę o wolnym handlu UE–Singapur.

Komisja Europejska zweryfikuje, czy przed wejściem Umowy w życie osiągnięto zadowalające wyniki w zakresie ochrony unijnych oznaczeń geograficznych w Singapurze zgodnie z zasadami określonymi w piśmie ministra handlu i przemysłu Singapuru z dnia 21 stycznia 2013 r.[1] oraz w świetle wyników nieformalnych konsultacji społecznych prowadzonych przez władze Singapuru w 2012 r.

Załączony wniosek dotyczący decyzji Rady stanowi instrument prawny umożliwiający zawarcie Umowy o wolnym handlu między Unią Europejską i Republiką Singapuru.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Negocjacjom Umowy o wolnym handlu i Umowy o ochronie inwestycji towarzyszyły prowadzone równolegle przez Europejską Służbę Działań Zewnętrznych negocjacje Umowy o partnerstwie i współpracy (UPiW) między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi a Republiką Singapuru, która to umowa została parafowana w październiku 2013 r. UPiW, po swoim wejściu w życie, będzie stanowić ramy prawne dalszego rozwijania już długotrwałego i silnego partnerstwa między UE i Singapurem w szerokim zakresie dziedzin obejmujących: dialog polityczny, handel, energię, transport, prawa człowieka, edukację, naukę i technologię, wymiar sprawiedliwości, azyl i migracje.

Długotrwałe stosunki handlowe i gospodarcze UE i Singapuru rozwijały się dotychczas przy braku szczegółowych ram prawnych. Wynegocjowane Umowa o wolnym handlu i Umowa o ochronie inwestycji będą stanowić specjalne umowy zawierające przepisy UPiW dotyczące handlu i inwestycji oraz będą integralną częścią ogólnych stosunków dwustronnych między UE a Singapurem.

Od daty wejścia w życie Umowa UE–Singapur o ochronie inwestycji zastąpi dwustronne umowy między Republiką Singapuru a państwami członkowskimi UE, które to umowy

[1] http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2013/september/tradoc_151779.pdf

zostały wymienione w załączniku 5 (Umowy, o których mowa w art. 4.12) do Umowy o ochronie inwestycji.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Umowa o wolnym handlu i Umowa o ochronie inwestycji UE–Singapur są w pełni zgodne z politykami Unii i nie będą wymagały od UE zmiany zasad, przepisów i norm w żadnym z regulowanych obszarów (np. przepisy techniczne i normy dla produktów, przepisy sanitarne lub fitosanitarne, przepisy dotyczące żywności i bezpieczeństwa, normy bezpieczeństwa i zdrowia, przepisy regulujące GMO, ochronę środowiska, ochronę konsumentów itp.).

Ponadto podobnie jak w przypadku wszystkich pozostałych umów handlowych i inwestycyjnych wynegocjowanych przez Komisję Umowa o wolnym handlu UE–Singapur oraz Umowa o ochronie inwestycji UE–Singapur w pełni chronią usługi publiczne i zapewniają, że prawo rządów do stanowienia przepisów w interesie publicznym jest przez te umowy w pełni zachowane i stanowi główną zasadę leżącą u ich podstaw.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

W lipcu 2015 r. na podstawie art. 218 ust. 11 TFUE Komisja zwróciła się do Trybunału Sprawiedliwości UE o opinię dotyczącą tego, czy Unia ma kompetencje niezbędne do samodzielnego podpisania i zawarcia umowy, którą wynegocjowano z Singapurem, czy też udział państw członkowskich UE byłby niezbędny, lub przynajmniej możliwy, w odniesieniu do niektórych kwestii.

W opinii 2/15 z dnia 16 maja 2017 r. Trybunał potwierdził wyłączną kompetencję UE w odniesieniu do wszystkich zagadnień objętych umową, która została wynegocjowana z Singapurem, z wyjątkiem inwestycji pośrednich i rozstrzygania sporów między inwestorem a państwem, gdy państwa członkowskie są pozwanym, w przypadku których to sytuacji Trybunał uznał, że są to kompetencje dzielone UE i państw członkowskich. Fragment na temat rozstrzygania sporów między inwestorem a państwem został następnie zastąpiony w Umowie o ochronie inwestycji systemem trybunału inwestycyjnego. Trybunał wyprowadził wyłączną kompetencję UE z zakresu wspólnej polityki handlowej na mocy art. 207 ust. 1 TFUE i art. 3 ust. 2 TFUE (w oparciu o funkcjonowanie istniejących wspólnych zasad zawartych w prawie wtórnym).

Z uwagi na opinię Trybunału i w świetle szeroko zakrojonych dyskusji na temat struktury prowadzonych z Radą i Parlamentem Europejskim po otrzymaniu tejże opinii początkowo wynegocjowany tekst został dostosowany, tak aby stworzyć dwie odrębne umowy: Umowę o wolnym handlu oraz Umowę o ochronie inwestycji.

Zgodnie z opinią 2/15 wszystkie obszary objęte Umową o wolnym handlu UE–Singapur wchodzą w zakres kompetencji UE, a ściślej w zakres art. 91, art. 100 ust. 2 i art. 207 TFUE. Wszystkie merytoryczne postanowienia dotyczące ochrony inwestycji w ramach Umowy o ochronie inwestycji, w zakresie, w jakim odnoszą się one do bezpośrednich inwestycji zagranicznych, są objęte zakresem art. 207 TFUE.

Umowa o wolnym handlu UE–Singapur ma zostać podpisana przez Unię na mocy decyzji Rady wydanej na podstawie art. 218 ust. 5 TFUE i zawarta przez Unię na mocy decyzji Rady wydanej na podstawie art. 218 ust. 6 TFUE, po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego.

Dodano ponadto art. 218 ust. 7 TFUE jako podstawę prawną, Rada powinna bowiem upoważnić Komisję do zatwierdzenia stanowiska Unii w sprawie pewnych zmian do Umowy o wolnym handlu z uwagi na fakt, że Umowa ta przewiduje przyspieszone lub uproszczone procedury zatwierdzania takich zmian. W związku z tym Komisja powinna być upoważniona do zatwierdzenia zmian lub poprawek, które mają zostać przyjęte przez Komitet ds. Handlu zgodnie z art. 9.18 (Zmiany i sprostowania związane z zakresem) w odniesieniu do załączników 9-A do 9-I oraz zgodnie z art. 10.17 (System ochrony oznaczeń geograficznych) i 10.18 (Zmiana wykazu oznaczeń geograficznych) Umowy o wolnym handlu w odniesieniu do załączników 10-A i 10-B.

Umowa o ochronie inwestycji UE–Singapur ma zostać podpisana przez Unię na mocy decyzji Rady wydanej na podstawie art. 218 ust. 5 TFUE i zawarta przez Unię na mocy decyzji Rady wydanej na podstawie art. 218 ust. 6 TFUE, po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego i ratyfikacji przez państwa członkowskie zgodnie z ich procedurami wewnętrznymi.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

Jak potwierdzono w opinii 2/15, Umowa o wolnym handlu UE–Singapur w wersji przedstawionej Radzie nie obejmuje żadnych kwestii nienależących do wyłącznych kompetencji UE.

Jeżeli chodzi o Umowę o ochronie inwestycji, Trybunał potwierdził, że – zgodnie z art. 207 TFUE – UE ma wyłączne kompetencje w odniesieniu do wszystkich merytorycznych przepisów o ochronie inwestycji, w zakresie, w jakim odnoszą się one do bezpośrednich inwestycji zagranicznych. Trybunał potwierdził także wyłączną kompetencję UE w odniesieniu do mechanizmu rozstrzygania sporów między państwami dotyczących ochrony inwestycji. Ponadto Trybunał stwierdził, że UE ma kompetencje dzielone w odniesieniu do inwestycji pośrednich i do rozstrzygania sporów między inwestorem a państwem (co zostało później zastąpione w Umowie o ochronie inwestycji systemem trybunału inwestycyjnego), gdy państwa członkowskie są pozwanym[2]. Elementy te nie mogą zostać oddzielone w spójny sposób od przepisów materialnych lub od rozstrzygania sporów międzypaństwowych i w związku z tym powinny być włączane do umów na szczeblu UE.

- **Proporcjonalność**

Wniosek jest zgodny z wizją określoną w strategii „Europa 2020” i przyczynia się do osiągnięcia celów UE w zakresie handlu i rozwoju.

- **Wybór instrumentu**

Wniosek jest zgodny z art. 218 TFUE, który przewiduje, że to Rada przyjmuje decyzje dotyczące umów międzynarodowych. Nie istnieje żaden inny instrument prawny, który mógłby posłużyć do osiągnięcia celu wyrażonego w niniejszym wniosku.

3. WYNIKI OCEN *EX POST*, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Oceny *ex post*/kontrole sprawności obowiązującego prawodawstwa**

Po zakończeniu większej części negocjacji z Singapurem wewnętrzny zespół pod kierunkiem głównego ekonomisty DG ds. Handlu przeprowadził analizę korzyści gospodarczych spodziewanych w związku z Umową. Zgodnie z wynikami analizy wywóz UE do Singapuru

[2] Zob. wyjaśnienie w wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie C-600/14 Niemcy przeciwko Radzie (wyrok z dnia 5 grudnia 2017 r.), pkt 69.

może wzrosnąć o około 1,4 mld EUR w okresie dziesięciu lat, podczas gdy wywóz z Singapuru do UE mógłby wzrosnąć o 3,5 mld EUR – wartość ta obejmuje dostawy z wielu unijnych spółek zależnych w Singapurze z powrotem do UE.

Z uwagi na duże różnice w wielkości obu gospodarek, a także stosunkowo otwarty charakter gospodarki Singapuru, nieuniknione są różnice w wielkości korzyści płynących z Umowy dla obu partnerów. Analiza przewiduje, że realny PKB UE mógłby wzrosnąć o około 550 mln EUR w okresie dziesięciu lat, podczas gdy gospodarka Singapuru mogłaby wzrosnąć o 2,7 mld EUR w tym samym okresie.

Te oszacowania możliwego wpływu Umowy na gospodarkę są uważane za konserwatywne ze względu na trudności z dokładnym ilościowym wyrażeniem skutków zniesienia barier pozataryfowych, co jest kluczowym elementem Umowy.

Z uwagi na rolę Singapuru jako centrum handlu towarami i usługami między Europą i Azją Południowo-Wschodnią istnieje też prawdopodobieństwo, że korzyści z Umowy będą jeszcze większe, jeśli – i kiedy – UE zawrze umowy z innymi państwami członkowskimi ASEAN.

Szacunki oparte na modelowaniu ekonomicznym nie obejmują ponadto strategicznej wartości, jaką mają dla UE Umowa o wolnym handlu UE–Singapur oraz Umowa o ochronie inwestycji UE–Singapur jako kluczowe porozumienia w szerszym programie UE w regionie ASEAN i na terenie całej Azji. Umowa o wolnym handlu UE–Singapur będzie drugim pod względem skali, po Umowie o wolnym handlu UE–Korea, unijnym porozumieniem handlowym z kluczowym partnerem z Azji; Umowa o ochronie inwestycji UE–Singapur będzie z kolei pierwszą umową o ochronie inwestycji, jaką UE zawiera z partnerem azjatyckim.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Przed rozpoczęciem negocjacji dwustronnych z Singapurem wykonawca zewnętrzny przeprowadził ocenę wpływu Umowy o wolnym handlu między UE a ASEAN na zrównoważony rozwój[3], by zbadać potencjalne skutki gospodarcze, społeczne i środowiskowe bliższej współpracy gospodarczej między tymi dwoma regionami.

W ramach przygotowania oceny wpływu Umowy na zrównoważony rozwój wykonawca zasięgnął opinii wewnętrznych i zewnętrznych ekspertów, zorganizował konsultacje publiczne w Brukseli i w Bangkoku oraz odbywał dwustronne spotkania i rozmowy z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego w UE i ASEAN. Konsultacje przeprowadzone w ramach oceny wpływu Umowy na zrównoważony rozwój zapewniły platformę zaangażowania kluczowych zainteresowanych podmiotów i społeczeństwa obywatelskiego w dialog poświęcony polityce handlowej w odniesieniu do Azji Południowo-Wschodniej.

Zarówno sprawozdanie z oceny wpływu Umowy na zrównoważony rozwój, jak i konsultacje przeprowadzone w kontekście jej przygotowywania zapewniły Komisji dane, które miały duże znaczenie podczas wszystkich dwustronnych negocjacji handlowych i inwestycyjnych rozpoczętych z poszczególnymi państwami członkowskimi ASEAN.

Przed rozpoczęciem negocjacji dwustronnych z Singapurem Komisja przeprowadziła ponadto konsultacje społeczne w sprawie przyszłej umowy, obejmujące kwestionariusz przygotowany w celu uzyskania od zainteresowanych podmiotów informacji, które później pomogły Komisji w ustaleniu priorytetów i podejmowaniu decyzji w trakcie całego procesu negocjacyjnego. Podsumowanie wyników konsultacji upubliczniono[4].

---

3 http://trade.ec.europa.eu/doclib/html/145989.htm

4 http://trade.ec.europa.eu/doclib/html/153666.htm

Przed negocjacjami i w ich trakcie państwa członkowskie UE były również regularnie informowane i regularnie zasięgano ich opinii ustnie i pisemnie na temat różnych aspektów negocjacji za pośrednictwem Komitetu Rady ds. Polityki Handlowej. Także Parlament Europejski był regularnie informowany i zasięgano jego opinii za pośrednictwem Komisji Handlu Międzynarodowego (INTA), a przede wszystkim grupy monitorującej ds. umowy o wolnym handlu UE–Singapur. Teksty stopniowo przygotowywane podczas negocjacji na bieżąco przedstawiano obu instytucjom.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Ocena wpływu Umowy o wolnym handlu między UE a ASEAN na zrównoważony rozwój została przeprowadzona przez zewnętrznego wykonawcę – firmę Ecorys.

- **Ocena skutków**

W ocenie wpływu Umowy o wolnym handlu między UE a ASEAN na zrównoważony rozwój, przeprowadzonej przez zewnętrznego wykonawcę i zakończonej w 2009 r., stwierdzono, że ambitna umowa o wolnym handlu UE–ASEAN przyniosłaby istotne pozytywne skutki (pod względem PKB, dochodu, handlu i zatrudnienia) zarówno dla UE, jak i Singapuru. Skutki dla dochodu narodowego po stronie UE oszacowano na 13 mld EUR, a po stronie Singapuru – na 7,5 mld EUR. Kwoty te mogą zaniżać wpływ Umowy, ponieważ kalkulacje były oparte na modelach handlu z 2007 r., a od tego czasu handel znacznie wzrósł (+32 %).

- **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

Umowa o wolnym handlu UE–Singapur i Umowa o ochronie inwestycji UE–Singapur nie są przedmiotem procedur REFIT. Zawierają jednak pewne przepisy, które uproszczą procedury handlowe i inwestycyjne, zmniejszą koszty związane z wywozem i inwestycjami i w związku z tym umożliwią większej liczbie małych firm prowadzenie działalności na obu rynkach. Wśród spodziewanych korzyści wymienić można: mniej uciążliwe przepisy techniczne, wymogi zgodności, procedury celne i reguły pochodzenia, ochronę praw własności intelektualnej lub obniżenie kosztów postępowania sądowego w ramach systemu trybunału inwestycyjnego, gdy skarżącym są MŚP.

- **Prawa podstawowe**

Wniosek nie ma wpływu na ochronę praw podstawowych w Unii.

4. WPŁYW NA BUDŻET

Umowa o wolnym handlu UE–Singapur będzie miała wpływ finansowy na budżet UE po stronie **dochodów**. Szacuje się, że utracone należności celne mogłyby osiągnąć kwotę 248,8 mln EUR w chwili pełnego wykonania Umowy. Szacunki są oparte na średniej wielkości przywozu przewidywanego na 2025 r. w przypadku braku Umowy i odpowiadają rocznej utracie dochodów wynikającej ze zniesienia ceł nakładanych przez UE na przywóz z Singapuru.

Umowa o ochronie inwestycji UE–Singapur będzie miała wpływ finansowy na budżet UE po stronie **wydatków**. Umowa będzie drugim unijnym aktem (po kompleksowej umowie gospodarczo-handlowej UE–Kanada), który uwzględni system trybunału inwestycyjnego do rozstrzygania sporów między inwestorami a państwami. Począwszy od 2018 r. przewiduje się dodatkowe roczne wydatki w kwocie 200 000 EUR (z zastrzeżeniem wejścia w życie Umowy), by sfinansować stałą strukturę obejmującą sąd pierwszej instancji i sąd apelacyjny. Jednocześnie Umowa wiąże się z wykorzystaniem zasobów administracyjnych w ramach linii budżetowej XX 01 01 01 (Wydatki związane z pracującymi w instytucji urzędnikami

i pracownikami zatrudnionymi na czas określony), zważywszy, że szacuje się, iż jeden administrator zostanie przypisany, w ramach ekwiwalentu pełnego czasu pracy, do zadań określonych w Umowie. Jest to opisane w ocenie skutków finansowych regulacji i podlega wskazanym tam warunkom.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Umowa o wolnym handlu UE–Singapur i Umowa o ochronie inwestycji UE–Singapur zawierają przepisy instytucjonalne określające strukturę organów wykonawczych, które mają stale monitorować wdrożenie, funkcjonowanie i skutki tych umów. Jako że są one integralną częścią ogólnych stosunków dwustronnych między UE a Singapurem regulowanych umową o partnerstwie i współpracy, wspomniane struktury stanowią część wspólnych ram instytucjonalnych z tą umową.

Rozdział Umowy o wolnym handlu dotyczący kwestii instytucjonalnych ustanawia Komitet ds. Handlu, którego głównym zadaniem jest nadzorowanie i ułatwianie wykonania i stosowania tej Umowy. Komitet ds. Handlu składa się z przedstawicieli UE i Singapuru, którzy będą się spotykać co dwa lata lub na żądanie jednej ze stron. Zadaniem Komitetu ds. Handlu będzie nadzorowanie pracy wszystkich specjalnych komitetów ustanowionych na mocy Umowy (Komitet ds. Handlu Towarami; Komitet ds. Środków Sanitarnych i Fitosanitarnych; Komitet ds. Ceł; a także Komitet ds. Handlu Usługami, Inwestycji i Zamówień Rządowych).

Komitet ds. Handlu ma również za zadanie komunikowanie się z wszystkimi zainteresowanymi podmiotami, w tym z przedstawicielami sektora prywatnego i społeczeństwa obywatelskiego, w odniesieniu do funkcjonowania i wykonania Umowy. Obie strony uznają w Umowie znaczenie przejrzystości i otwartości oraz zobowiązują się do brania pod uwagę opinii społecznej, aby w wykonaniu Umowy uwzględniać różne perspektywy.

Rozdział Umowy o ochronie inwestycji dotyczący kwestii instytucjonalnych ustanawia komitet, którego głównym zadaniem jest nadzorowanie i ułatwianie wykonania i stosowania tej Umowy. Oprócz innych zadań komitet może, pod warunkiem spełnienia przez każdą ze stron jej odpowiednich wymogów prawnych i dopełnienia procedur prawnych, podjąć decyzję o wyznaczeniu członków trybunałów inwestycyjnych, ustalić ich miesięczne wynagrodzenie oraz przyjąć wiążące interpretacje Umowy.

Jak podkreślono w komunikacie „Handel z korzyścią dla wszystkich”, Komisja przeznacza coraz większe zasoby na skuteczne wdrażanie i egzekwowanie umów w sprawie handlu i inwestycji. W 2017 r. Komisja opublikowała pierwsze roczne sprawozdanie z realizacji umów o wolnym handlu. Głównym celem sprawozdania jest przekazanie obiektywnego obrazu sytuacji w zakresie realizacji unijnych umów o wolnym handlu, z podkreśleniem poczynionych postępów i niedociągnięć, którymi należy się zająć. Sprawozdanie ma służyć jako podstawa otwartej debaty oraz zaangażowania państw członkowskich, Parlamentu Europejskiego i szeroko rozumianego społeczeństwa obywatelskiego w funkcjonowanie umów o wolnym handlu i we wprowadzanie ich w życie. Coroczna publikacja sprawozdania pozwoli na regularne monitorowanie postępów, jak również na odnotowanie, w jaki sposób rozwiązano kwestie priorytetowe. Sprawozdanie obejmie Umowę o wolnym handlu UE–Singapur od momentu jej wejścia w życie.

- **Dokumenty wyjaśniające (w przypadku dyrektyw)**

Nie dotyczy.

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

Umowa o wolnym handlu UE–Singapur stwarza podmiotom gospodarczym z UE warunki do pełnego korzystania z możliwości oferowanych w Singapurze – centrum biznesu i węźle transportowym w Azji Południowo-Wschodniej.

Negocjując Umowę, Komisja starała się osiągnąć dwa podstawowe cele: po pierwsze – zapewnić podmiotom gospodarczym z UE możliwie najlepsze warunki dostępu do singapurskiego rynku, po drugie – zapewnić cenny punkt odniesienia dla innych negocjacji prowadzonych przez UE w tym regionie.

Oba te cele zostały w pełni osiągnięte: umowa wykracza poza istniejące zobowiązania podjęte w ramach WTO w wielu obszarach, takich jak usługi, zamówienia, bariery pozataryfowe oraz ochrona praw własności intelektualnej, w tym oznaczeń geograficznych. We wszystkich tych obszarach Singapur przyjął także nowe zobowiązania, które wykraczają znacznie poza to, co państwo to dotychczas było gotowe zaakceptować, w tym w swojej umowie o wolnym handlu ze Stanami Zjednoczonymi.

Umowa jest zgodna z kryteriami zawartymi w art. XXIV GATT (dotyczącymi zniesienia ceł i innych ograniczających przepisów handlowych w odniesieniu do praktycznie całego handlu towarami między stronami) oraz art. V GATS, który przewiduje to samo kryterium w odniesieniu do usług.

Zgodnie z celami przedstawionymi w wytycznych negocjacyjnych Komisja zapewniła:

1) kompleksową liberalizację rynków usług i inwestycji, w tym przekrojowe zasady wydawania pozwoleń i wzajemnego uznawania dyplomów oraz sektorowe przepisy mające na celu zapewnienie równych warunków działania dla przedsiębiorstw unijnych;

2) nowe możliwości przetargowe dla oferentów z UE, zwłaszcza w sektorze rynku infrastruktury publicznej, na którym działa wielu czołowych dostawców z UE;

3) zniesienie barier handlowych o charakterze technicznym i regulacyjnym mających zastosowanie w handlu towarami, takich jak powielanie testów, w szczególności dzięki propagowaniu korzystania z norm technicznych i regulacyjnych znanych w UE w sektorach pojazdów silnikowych, elektroniki, produktów farmaceutycznych i wyrobów medycznych, a także zielonych technologii;

4) ułatwiający handel system zatwierdzania europejskiego mięsa na wywóz do Singapuru w oparciu o normy międzynarodowe;

5) zobowiązanie Singapuru, by nie podnosić ceł (w większości przypadków nie są obecnie stosowane na zasadzie dobrowolności) na przywóz towarów z UE, jak również tańszy dostęp europejskich przedsiębiorstw i konsumentów do produktów wytwarzanych w Singapurze;

6) wysoki poziom ochrony praw własności intelektualnej, w tym w odniesieniu do egzekwowania tych praw, także na granicy;

7) poziom TRIPS-plus ochrony oznaczeń geograficznych UE po ich rejestracji w Singapurze, gdy państwo to utworzy rejestr oznaczeń geograficznych (do czego zobowiązało się w następstwie wydania przez Parlament Europejski zgody na podpisanie Umowy o wolnym handlu);

8) kompleksowy rozdział dotyczący handlu i zrównoważonego rozwoju, który to rozdział ma na celu zapewnienie, by handel wspierał ochronę środowiska oraz rozwój społeczny, a także by propagował zrównoważone zarządzanie lasami

i rybołówstwem. Rozdział ten określa również, w jaki sposób partnerzy społeczni i społeczeństwo obywatelskie będą zaangażowani w jego wdrażanie i monitorowanie jego realizacji;

9) sprawne mechanizmy rozstrzygania sporów za pośrednictwem panelu arbitrażowego lub z pomocą mediatora; oraz

10) kompleksowy i innowacyjny rozdział dotyczący propagowania nowych możliwości w sektorze „zielonego wzrostu", zgodnie ze strategią „Europa 2020".

Umowa o ochronie inwestycji UE–Singapur zapewni wysoki poziom ochrony inwestycji, gwarantując jednocześnie UE i Singapurowi prawa do stanowienia przepisów i realizacji uzasadnionych celów polityki publicznej, takich jak ochrona zdrowia publicznego, bezpieczeństwa i środowiska.

Umowa zawiera wszystkie innowacje związane z nowym podejściem UE do ochrony inwestycji i mechanizmy ich egzekwowania, które nie występują w dwunastu istniejących dwustronnych umowach inwestycyjnych zawartych przez Singapur i państwa członkowskie UE. Bardzo istotną cechą Umowy o ochronie inwestycji jest to, że zastępuje ona, a tym samym poprawia dwanaście istniejących dwustronnych umów inwestycyjnych.

Zgodnie z celami zawartymi w wytycznych negocjacyjnych Komisja zadbała o to, by inwestorzy z UE i ich inwestycje w Singapurze byli sprawiedliwie i równo traktowani i nie byli dyskryminowani w porównaniu z podobnymi singapurskimi inwestycjami. Jednocześnie Umowa o ochronie inwestycji zapewnia inwestorom unijnym i ich inwestycjom w Singapurze ochronę przed wywłaszczeniem, chyba że jest ono prowadzone na cele publiczne, zgodnie z odpowiednimi procedurami, w sposób niedyskryminujący i w zamian za szybką, odpowiednią i skuteczną rekompensatę według godziwej wartości rynkowej wywłaszczonej inwestycji.

Również zgodnie z wytycznymi negocjacyjnymi Umowa o ochronie inwestycji wynegocjowana przez Komisję będzie dawała inwestorom możliwość korzystania z nowoczesnego i zreformowanego mechanizmu rozstrzygania sporów dotyczących inwestycji. Dzięki takiemu systemowi przepisy w zakresie ochrony inwestycji będą przestrzegane. System ma na celu osiągnięcie równowagi między ochroną inwestorów w sposób przejrzysty a ochroną prawa państwa do regulacji z myślą o realizacji celów polityki publicznej. Umowa ustanawia stały międzynarodowy i w pełni niezależny system rozstrzygania sporów, składający się ze stałego sądu pierwszej instancji i sądu apelacyjnego, które prowadzić będą postępowania dotyczące rozstrzygania sporów w sposób przejrzysty i bezstronny.

Komisja zdaje sobie sprawę, że ważne jest osiągnięcie równowagi między dalszymi działaniami zmierzającymi do reformy unijnej polityki inwestycyjnej a wątpliwościami państw członkowskich dotyczącymi ewentualnego wykonywania kompetencji dzielonych w tych kwestiach. Z tego względu Komisja nie zaproponowała tymczasowego stosowania Umowy o ochronie inwestycji. Jeżeli jednak państwa członkowskie chciałyby, aby Komisja przedstawiła wniosek w sprawie tymczasowego stosowania Umowy o ochronie inwestycji, Komisja jest gotowa to uczynić.

2018/0093 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie zawarcia Umowy o wolnym handlu między Unią Europejską a Republiką Singapuru

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 91, art. 100 ust. 2 oraz art. 207, w związku z 218 ust. 6 lit. a) ppkt (v) oraz art. 218 ust. 7,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

uwzględniając zgodę Parlamentu Europejskiego,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Zgodnie z decyzją Rady [XX] Umowa o wolnym handlu między Unią Europejską a Republiką Singapuru („Singapur”), zwana dalej „Umową”, została podpisana w dniu [XX XXX 2018] r.

(2) Zgodnie z art. 218 ust. 7 TFUE Rada powinna upoważnić Komisję do zatwierdzenia w imieniu Unii stanowiska, które ma zostać zajęte w Komitecie ds. Handlu w sprawie pewnych zmian do Umowy, które mają zostać przyjęte w drodze procedury uproszczonej. Komisja powinna być upoważniona do zatwierdzenia zmian, które mają zostać przyjęte przez Komitet ds. Handlu zgodnie z art. 9.18 (Zmiany i sprostowania związane z zakresem) w odniesieniu do załączników 9-A do 9-I do Umowy oraz zgodnie z art. 10.17 (System ochrony oznaczeń geograficznych) i 10.18 (Zmiana wykazu oznaczeń geograficznych) w odniesieniu do załączników 10-A i 10-B do Umowy.

(3) Umowa powinna zostać zatwierdzona w imieniu Unii Europejskiej.

(4) Zgodnie z art. 16.16 Umowy (Brak bezpośredniej skuteczności) nie powinna ona przyznawać praw ani nakładać na osoby obowiązków innych niż prawa i obowiązki powstałe między stronami na podstawie międzynarodowego prawa publicznego,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Umowa o wolnym handlu między Unią Europejską a Republiką Singapuru zostaje niniejszym zawarta.

Artykuł 2

Do celów art. 9.18 (Zmiany i sprostowania związane z zakresem) stanowisko Unii w sprawie zmian lub poprawek w załącznikach 9-A do 9-I do Umowy podlega zatwierdzeniu przez Komisję.

Artykuł 3

Do celów art. 10.17 (System ochrony oznaczeń geograficznych) i 10.18 (Zmiana wykazu oznaczeń geograficznych) Umowy stanowisko Unii w sprawie zmian w załącznikach 10-A i 10-B do Umowy podlega zatwierdzeniu przez Komisję.

Artykuł 4

Przewodniczący Rady wyznacza osobę umocowaną do wysłania w imieniu Unii Europejskiej notyfikacji przewidzianej w art. 16.13 ust. 2 Umowy w celu wyrażenia zgody Unii Europejskiej na to, aby Umowa stała się dla niej wiążąca[5].

Artykuł 5

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący

[5] Data wejścia w życie Umowy zostanie opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* przez Sekretariat Generalny Rady.